

נספח א'

מאפייני המסלולים השונים במכינות הקדם אקדמיות:

מאפייני המסלולים השונים כמפורט להלן כוללים את הסדרת ההיבטים הבאים בכל מסלול: (1) המטרות, קהלי היעד ותנאי הקבלה, הכרה הדדית, תכני החובה, אורך המסלול והיקף השעות של כל אחד מסוגי המסלולים בתחומים השונים.

סיכום עיקרי המאפיינים מופיע בלוח 1 בתחתית נספח זה.

1 מסלול ייעודי שנתי:

1.1 מטרת המסלול: מתן הזדמנות לצעירים ללא בגרות מלאה להשלים פערים לימודיים, לקבל תעודת סיום שוות ערך כתחליף לתעודת הבגרות לצורך קבלה למוסדות להשכלה גבוהה (בהתאם לכללי המל"ג), ולקבל ייעוץ והכוונה ראשונית לקראת לימודי התואר ראשון.

1.2 קהל יעד ותנאי קבלה:

1.2.1 מיועד עבור מועמדים בעלי בגרות חלקית אשר סיימו 12 שנות לימוד, או מועמדים שסיימו מסלול קדם ייעודי ואין להם 12 שנות לימוד ו/או בגרות חלקית (כלומר לפחות 7 יח"ל בגרות).

1.2.2 במסגרת פיילוט לשנים תשפ"ג - תשפ"ה יוכלו להתקבל למסלול ייעודי שנתי במכינה בעלי 12 שנות לימוד, גם מי שאינם בעלי בגרות חלקית, על סמך עמידה במבחן מימ"ד בציון סף אותו יגדיר המוסד.

1.3 הכרה הדדית: מל"ג-ות"ת תעודד את המוסדות לגבש מתווה להכרה הדדית בבוגרי המכינות השנתיות לצורך קבלה ללימודי התואר, אשר עקרונותיו יפורסמו לציבור.

1.4 אורך המסלול

1.4.1 המסלול ייארך שני סימסטרים בני לפחות 13 שבועות כל אחד. אורך המסלול הכולל, לרבות מתן הציונים יהיה לכל היותר שנה קלנדרית, כלומר 365 יום.

1.4.2 מכינות המבקשות לקצר את מחזור האביב על מנת שבוגרי המכינה יוכלו להתקבל לשנת הלימודים העוקבת, יוכלו לקיים זאת במסלול הייעודי לתחום מדעי הרוח והחברה בלבד ולא פחות משני סימסטרים בני 10 שבועות כל אחד. למען הסר ספק, המסלול יקוצר תוך שמירה על התכנים, המטלות וההיקף הנדרשים במסלול הרגיל שמשכו תשעה חודשים.

1.5 קורסי חובה

1.5.1 בכלל התחומים יילמדו קורסים במתמטיקה, אנגלית ומיומנויות קריאה וכתובה. התאמת קורסים אלו למסלולים השונים תיעשה בהתאם לנספחים של כל קורס.

1.5.2 במסגרת המסלול להנדסה ומדעים מדויקים יילמד בנוסף קורס בפיסיקה או במדעי המחשב.

1.5.3 במסגרת המסלול למדעי הטבע והחיים יילמד בנוסף קורס בכימיה.

1.5.4 במסגרת המסלול לרוח וחברה יילמדו קורסי בחירה נוספים על קורסי החובה בהיקף של לפחות 208 שעות לימוד סה"כ.

1.6 היקף שעות הלימוד

1.6.1 במסלול הייעודי למדעי הרוח והחברה יילמדו לפחות 780 שעות סה"כ. זאת לפי מפתח של 26 שבועות כפול 30 שעות בשבוע.

- 1.6.2 במסלול הייעודי למדעי הטבע והחיים יילמדו לפחות 910 שעות סה"כ. זאת לפי מפתח של 26 שבועות כפול 35 שעות בשבוע.
- 1.6.3 במסלול הייעודי להנדסה ומדעים מדויקים יילמדו לפחות 1040 שעות סה"כ. זאת לפי מפתח של 26 שבועות כפול 40 שעות בשבוע.

2 מסלול ייעודי סמסטרילי –

2.1 **מטרת המסלול:** מתן הזדמנות לצעירים אשר מעוניינים לשפר את הישגיהם הלימודיים על מנת לעמוד בדרישות הסף לקבלה לתכניות האקדמיות הרצויות כאפיק קבלה נוסף, ו/או להשלים פערים לימודיים לקראת התואר הראשון או לרענן את תחומי הדעת הנדרשים לקראתו.

2.2 קהל יעד ותנאי קבלה:

2.2.1 מיועד עבור מועמדים בעלי בגרות מלאה שאיננה מספיקה לקבלה ללימודים אקדמיים או למועמדים אשר מעוניינים לרענן את תחומי הידע שלהם לקראת לימודים אקדמיים.

2.3 **הכרה הדדית:** לאור משך הזמן הקצר של המסלולים מצופה מצעיר לבחור מסלול ייעודי סימסטרילי באותו מוסד בו הוא מעוניין ללמוד בתואר הראשון. על כן מ"ג לא תפעל לקידום הכרה הדדית במסלולים אלו.

2.4 אורך המסלול

2.4.1 המסלול ייארך סימסטר בן לפחות 13 שבועות. אורך המסלול הכולל, לרבות מתן הציונים יהיה לכל היותר חצי שנה קלנדרית, כלומר 183 יום לכל היותר.

2.4.2 בדומה לאמור בסעיף 1.4.21.4, מוסדות המבקשים לרכז את פריסת השעות של המכינה הסימסטרילית על פחות שבועות, על מנת שבוגרי המכינה יספיקו להתקבל ללימודים אקדמיים בסמסטר הלימודים העוקב, יוכלו לעשות זאת במסלול הייעודי לתחום מדעי הרוח והחברה בלבד כך שמשך המכינה לא יפחת עשרה שבועות. המסלול ירוכז תוך שמירה על התכנים, המטלות וסך היקף השעות הנדרשות במסלול הרגיל שמשכו 13 שבועות. במסלולים בתחומים אחרים לא ניתן לדחוס את השעות בפחות שבועות מכיוון שמספר השעות השבועיות בהן לא מאפשר דחיסה נוספת של התכנים.

2.5 **תכני חובה:** באחריות כל מוסד להתאים באופן עצמאי את תכנית הלימודים של המסלולים הייעודיים הסמסטריליים.

2.6 **היקף השעות:** היקף השעות בכלל המסלולים הסימסטריליים לא יפחת מהאמור להלן:

2.6.1 במסלול הייעודי למדעי הרוח והחברה יילמדו לפחות 390 שעות סה"כ. זאת לפי מפתח של 13 שבועות כפול 30 שעות בשבוע.

2.6.2 במסלול הייעודי למדעי הטבע והחיים יילמדו לפחות 455 שעות סה"כ. זאת לפי מפתח של 13 שבועות כפול 35 שעות בשבוע.

2.7 במסלול הייעודי להנדסה ומדעים מדויקים יילמדו לפחות 520 שעות סה"כ. זאת לפי מפתח של 13 שבועות כפול 40 שעות בשבוע.

3 מסלול קדם ייעודי –

3.1 **מטרת המסלול:** מתן הזדמנות לצעירים עם פערים גדולים במיוחד לשילוב מיטבי במסלול הייעודי השנתי.

3.2 **קהל יעד:** מיועד עבור מועמדים שאינם יכולים להתקבל למסלול הייעודי עקב אי עמידה בתנאי הסף, כלומר ללא 12 שנו"ל או ללא בגרות של לפחות 7 יח"ל, או עקב תנאי קבלה נוספים שקבע המוסד.

3.3 **הכרה הדדית:** לאור משך הזמן הקצר של המסלולים מצופה מצעיר לבחור מסלול קדם ייעודי באותו מוסד בו הוא מעוניין ללמוד במסלול הייעודי השנתי. על כן מל"ג לא תפעל לקידום הכרה הדדית במסלולים אלו.

3.4 **אורך המסלול:** המסלול יארך לפחות סימסטר הכולל לפחות 9 שבועות. ידוע כי ישנם מסלולים שהמוסד מבקש להאריך עד לכדי היקף שעות של 18 שבועות לימוד והדבר מקובל על מל"ג. ניתן לקצר את המסלול ל-7 שבועות תוך שמירה על לפחות 270 שעות, וזאת על מנת לאפשר לאוכלוסיות הלומדות מסלול קדם מכינה החל מיולי, לסיימו באוקטובר על מנת שלא לפספס את שנת המכינה. כמו כן, לא תתקיים הגבלה על האורך המקסימלי אליו ניתן לפרוס את המסלול. כל זאת בהתייחס להיקף השעות אותו בחר המוסד ללמוד.

3.5 **תכני חובה:** באחריות כל מוסד להתאים באופן עצמאי את תכנית הלימודים של המסלול הקדם ייעודי באופן כזה שבוגריו יוכלו להשתלב במסלול הייעודי השנתי בהצלחה. ככלל יילמדו במסלול זה בין היתר מתמטיקה, אנגלית ומיומנויות קריאה וכתובה אקדמיות.

3.6 **היקף השעות:** היקף השעות הכולל המינימלי יהיה לפי מפתח של 30 שעות לשבוע. לדוגמא עבור מסלול בן 9 שבועות ההיקף המינימלי יעמוד על 270 שעות.

4 **תנאי קבלה למסלולים הייעודיים** - "מעבר לתנאי הקבלה ובהתאם למדיניות המל"ג, האחריות על שמירת הרמה האקדמית, הכוללת קביעת תנאי קבלה ספציפיים למסלולים השונים נתונה בידי המוסדות להשכלה גבוהה ועל כן מוסדות רשאים לקבוע במסלולי המכינה או בחלקם תנאי קבלה מחמירים מדרישות המל"ג. כמו כן מוסדות המעוניינים בהוספת מסלול קדם ייעודי כהכנה למסלול הסימסטריאלי יוכלו לעשות כן באישור ועדת המומחים לענייני המכינות הקדם אקדמיות."

לוח 1: סיכום נספח א' - עיקר מאפייני המסלולים השונים:

סוג מסלול	תחום	מטרות המכינה	קהל היעד ותנאי קבלה	הכרה החדית	אורך המסלול	תכני חובה	סך שעות מינימלי מחייב	המחשה לדוגמה בש"ש
ייעודי שנתי	מדעי הרוח והחברה	מתן הזדמנות לצעירים ללא בגרות מלאה להשלים פערים לימודיים, לקבל תעודת סיום שוות ערך כתחליף לתעודת הבגרות לצורך קבלה למוסדות להשכלה גבוהה (בהתאם לכללי המל"ג), ולקבל ייעוץ והכוונה ראשונית לקראת לימודי התואר ראשון.	א. מועמדים בעלי בגרות חלקית אשר סיימו 12 שנות לימוד, או מועמדים שסיימו מסלול קדם ייעודי ואין להם 12 שנות לימוד ו/או בגרות חלקית (7 יח"ל בגרות ומעלה). ב. במסגרת פילוט לשנים תשפ"ג - תשפ"ה יוכלו להתקבל למסלול ייעודי שנתי במכינה בעלי 12 שנות לימוד, גם מי שאינם בעלי בגרות חלקית, על סמך עמידה במבחן מימ"ד בציון סף אותו יגדיר המוסד.	מל"ג-ות"ת תעודת את המוסדות לגבש מתווה להכרה החדית בבוגרי המכינות השנתיות לצורך קבלה ללימודי התואר, אשר עקרוניתו יפורסמו לציבור.	לפחות שני סימסטרים בני 13 שבועות כ"א.	מתמטיקה, אנגלית, מיומנויות קריאה וכתובה, וקורסי בחירה	780	30 ש"ש על פני 26 שבועות
	מדעי הטבע והחיים	מתן הזדמנות לצעירים ללא בגרות מלאה להשלים פערים לימודיים, לקבל תעודת סיום שוות ערך כתחליף לתעודת הבגרות לצורך קבלה למוסדות להשכלה גבוהה (בהתאם לכללי המל"ג), ולקבל ייעוץ והכוונה ראשונית לקראת לימודי התואר ראשון.	א. מועמדים בעלי בגרות חלקית אשר סיימו 12 שנות לימוד, או מועמדים שסיימו מסלול קדם ייעודי ואין להם 12 שנות לימוד ו/או בגרות חלקית (7 יח"ל בגרות ומעלה). ב. במסגרת פילוט לשנים תשפ"ג - תשפ"ה יוכלו להתקבל למסלול ייעודי שנתי במכינה בעלי 12 שנות לימוד, גם מי שאינם בעלי בגרות חלקית, על סמך עמידה במבחן מימ"ד בציון סף אותו יגדיר המוסד.	מל"ג-ות"ת תעודת את המוסדות לגבש מתווה להכרה החדית בבוגרי המכינות השנתיות לצורך קבלה ללימודי התואר, אשר עקרוניתו יפורסמו לציבור.	במדעי הרוח והחברה בלבד – ניתן לקצר עד לכדי שני סימסטרים בני 10 שבועות כ"א	מתמטיקה, אנגלית, מיומנויות קריאה וכתובה, וכימיה	910	35 ש"ש על פני 26 שבועות
	הנדסה ומדעים מדויקים	מתן הזדמנות לצעירים ללא בגרות מלאה להשלים פערים לימודיים, לקבל תעודת סיום שוות ערך כתחליף לתעודת הבגרות לצורך קבלה למוסדות להשכלה גבוהה (בהתאם לכללי המל"ג), ולקבל ייעוץ והכוונה ראשונית לקראת לימודי התואר ראשון.	א. מועמדים בעלי בגרות חלקית אשר סיימו 12 שנות לימוד, או מועמדים שסיימו מסלול קדם ייעודי ואין להם 12 שנות לימוד ו/או בגרות חלקית (7 יח"ל בגרות ומעלה). ב. במסגרת פילוט לשנים תשפ"ג - תשפ"ה יוכלו להתקבל למסלול ייעודי שנתי במכינה בעלי 12 שנות לימוד, גם מי שאינם בעלי בגרות חלקית, על סמך עמידה במבחן מימ"ד בציון סף אותו יגדיר המוסד.	לא יותר משנה קלנדרית.	מתמטיקה, אנגלית, מיומנויות קריאה וכתובה, ופיסיקה או מדעי המחשב..	לא יותר משנה קלנדרית.	1040	40 ש"ש על פני 26 שבועות
סימסטריאלי ייעודי	מדעי הרוח והחברה	מתן הזדמנות לצעירים אשר מעוניינים לשפר את הישגיהם הלימודיים על מנת לעמוד בדרישות הסף לקבלה לתכניות האקדמיות הרצויות כאפיק קבלה נוסף, ו/או להשלים פערים לימודיים לקראת התואר הראשון או לרענן את תחומי הדעת הנדרשים לקראתו.	מועמדים בעלי בגרות מלאה שאיננה מספיקה לקבלה ללימודים אקדמיים או למועמדים אשר מעוניינים לרענן את תחומי הידע שלהם לקראת לימודים אקדמיים.	לאור משך הזמן הקצר של המסלולים מצופה מצעיר לבחור מסלול ייעודי סימסטריאלי באותו מוסד בו הוא מעוניין ללמוד בתואר הראשון. על כן מל"ג לא תפעל לקידום הכרה החדית במסלולים אלו.	סימסטר אחד - לפחות 13 שבועות לימוד.	באחריות המוסד	390	30 ש"ש על פני 13 שבועות
	מדעי הטבע והחיים	מתן הזדמנות לצעירים אשר מעוניינים לשפר את הישגיהם הלימודיים על מנת לעמוד בדרישות הסף לקבלה לתכניות האקדמיות הרצויות כאפיק קבלה נוסף, ו/או להשלים פערים לימודיים לקראת התואר הראשון או לרענן את תחומי הדעת הנדרשים לקראתו.	מועמדים בעלי בגרות מלאה שאיננה מספיקה לקבלה ללימודים אקדמיים או למועמדים אשר מעוניינים לרענן את תחומי הידע שלהם לקראת לימודים אקדמיים.	לא יותר מחצי שנה קלנדרית.	לא יותר מחצי שנה קלנדרית.	455		
	הנדסה ומדעים מדויקים	מתן הזדמנות לצעירים אשר מעוניינים לשפר את הישגיהם הלימודיים על מנת לעמוד בדרישות הסף לקבלה לתכניות האקדמיות הרצויות כאפיק קבלה נוסף, ו/או להשלים פערים לימודיים לקראת התואר הראשון או לרענן את תחומי הדעת הנדרשים לקראתו.	מועמדים בעלי בגרות מלאה שאיננה מספיקה לקבלה ללימודים אקדמיים או למועמדים אשר מעוניינים לרענן את תחומי הידע שלהם לקראת לימודים אקדמיים.	לא יותר מחצי שנה קלנדרית.	לא יותר מחצי שנה קלנדרית.	520		
מסלול קדם ייעודי		מתן הזדמנות לצעירים עם פערים גדולים במיוחד לשילוב מיטבי במסלול הייעודי השנתי.	מועמדים שאינם יכולים להתקבל למסלול הייעודי עקב אי עמידה בתנאי הסף. כלומר ללא 12 שנו"ל או ללא בגרות של לפחות 7 יח"ל, או בעקבות תנאי קבלה נוספים שקבע המוסד.	לאור משך הזמן הקצר של המסלולים מצופה מצעיר לבחור מסלול קדם מכינה באותו מוסד בו הוא מעוניין ללמוד במסלול השנתי. על כן מל"ג לא תפעל לקידום הכרה החדית במסלולים אלו.	לפחות סימסטר אחד בן לפחות 9 שבועות. ניתן לקצר עד לכדי 7 שבועות. מקובל על מל"ג שמוסדות יאריכו את המסלולים לכדי היקף של עד 18 שבועות מלאים. אין מגבלה על פריסת המסלול.	באחריות המוסד, ככלל, מתמטיקה, אנגלית, ומיומנויות קריאה וכתובה.	270-540 לפי מפתח של 30 שעות לשבוע.	30 ש"ש על פני מספר השבועות שייבחר

*יובהר כי מטרת הטבלה לסכם את הסעיפים מעליה, ולא להחליפה

לימודי עברית לתלמידי מכינה שעברית אינה שפת אימם:

עבור תלמידים שעברית איננה שפת אימם יוכל המוסד האקדמי להוסיף לימודי העברית בהתאם לרמת העברית של התלמידים. בשלב זה היקף הלימודים ייעשה לפי 4 קטגוריות:

קטגוריה	היקף מצומצם מאוד	היקף נרחב	היקף נרחב מאוד
רמת העברית של התלמידים	גבוהה (ו') או שהמסלול מכווין לתארים בערבית.	בינונית (ד'-ה')	נמוכה במיוחד (א'-ג')
היקף השעות המינימלי	104	390	660
	הערה: חושב לפי מפתח של 4 שעות על פני 26 שבועות	הערה: חושב לפי מפתח של 8 שעות על פני 26 שבועות	הערה: חושב לפי מפתח של 15 שעות על פני 30 שבועות ועוד 9 שעות על פני שבועות לפני המכינה.
<u>תוספת מינימלית למספר השבועות במסלול</u>	ללא שינוי	7 שבועות	13 שבועות
<u>תוספת מקסימלית לאורך הזמן המותר</u>	ללא שינוי	3 חודשים קלנדריים	6 חודשים קלנדריים
		9 חודשים קלנדריים	22 שבועות

עד לסיום עבודת ועדת המומחים ללימודי עברית לסטודנטים שעברית אינה שפת אימם, האחריות להיבטים הבאים תהיה של המוסדות האקדמיים:

- אופן פריסת לימודי העברית במהלך לימודי המכינה, לרבות הארכת משך מסלול המכינה.
- סיווג התלמידים לרמות הקורסים השונות.
- קביעת תכני הלימוד, ואופן הלימוד.

החלטה זו תעודכן לאחר הגשת המלצותיה של ועדת המומחים ללימודי השפה העברית לסטודנטים שעברית איננה שפת אימם באשר ללימודי העברית באקדמיה. מוסדות שירצו להמשיך וללמד עברית במסלולים אלו יידרשו לעמוד בהסדרה העתידית. יובהר כי מוסדות רשאים ללמד עברית גם במסגרת שעות הלימוד הרגילות של המכינה.

במסלולים הייעודיים הסימסטריאליים אשר הוארכו בהתאם לרפורמה מעבר לאורכו הרגיל של המסלול הסימסטריאלי, מוסדות המעוניינים בכך יהיו רשאים להכיר ב-3 נ"ז נוספים, כלומר עד 9 נ"ז וזאת בגין קורסים הנלמדים במכינה שאינם מקבילים לתכני החובה במסלולים השנתיים. זאת כיוון שמבחינה אקדמית ישנם במסלולים הללו תלמידים ברמה יחסית גבוהה, אולם הם נזקקים למסלולים אלו או בגלל שרמת העברית שלהם נמוכה יחסית, או בגלל שהמוסדות מתקשים לאתר אותם למול מועמדים אחרים לפני המכינה. כלומר, שחלק מסטודנטים אלו פחות נזקקים להשלמות של תכנים בסיסיים במכינה ולכן ניתן להגדיל עבורם את היקף הקורסים הנלמדים כטעימה מהתואר הראשון. בנוסף, ההכרה בנ"ז הנוספים מאפשר עבורם מעבר קל יותר מהמכינה לתואר, ומגדיל את אטרקטיביות המכינה לעומת לימודים אקדמיים בחו"ל או לימודים לא אקדמיים..